

ВЕРА БИТРАКОВА ГРОЗДАНОВА (1983-1985)

Вера Битракова Грозданова. (Охрид, 19.07.1939) – археолог, унив. професор, академик. Гимназија завршила во Охрид (1958), а дипломирала на Отсекот за археологија на Филозофскиот факултет во Загреб (1963). Од 1963 до 1972 г. работела како кустос по античка археологија и нумизматика во Народниот музеј во Охрид. Во тој период вршела ископувања во Охрид и во околината. Работела како кустос во Археолошкиот музеј во Скопје (1972–1975). Магистрирала во областа на античката археологија на Филозофскиот факултет во Загреб (1974), а докторирала во областа на класичната археологија на Загребскиот универзитет (1984). Од 1975 до 2004 г. работи како професор по Историја на уметноста на старите народи, Класична археологија и Античка археологија на Балканот во Институтот за историја на уметноста и археологија на Филозофскиот факултет во Скопје. Избрана за редовен член на МАНУ (2009). Го уредува списанието „Macedoniae acta archaeologica” (бр. 9–15). Специјализирала во Париз и во Атина. Се занимава со проучување на урбанизацијата на античките населби, ги интерпретира уметничките дела и нивната врска со античките култови во Македонија, ги открива занаетчиските центри во доменот на керамиката, накитот и монетоковењето и ја проучува уметноста на раното христијанство во Македонија. Вршела истражувања на локалитетите: Плаошник – Охрид, Октиси, Студенчишта, Делогожда, Баргала, Стоби, Крани, Претор, Курбиново, Голем Град. Учесник е на повеќе научни собири во Македонија, Хрватска, Грција, Италија, Украина, Словенија, Австрија, Албанија, Бугарија и во Романија. Добитник е на Хердеровата награда на Универзитетот во Виена (1999) за посебен придонес во науката и за запознавање на Европа со културното наследство на Македонија.

Истражувачки активности:

Самостојни археолошки ископувања:

- Охрид, Плаошник, 1967 год.;
- Студенчишта, Охрид 1968 год.;
- Голем град - Преспа, 1967/68, 1980-90, 1999 год.;

- Делогожда - Струга, 1979-81,1987-88 год.;
- Октиси - Струга, 1986-1989 год.;
- Крани, 1989 год.;
- Урбанизацијата на Лихнидос, Охрид, 1994-1996 год.

Библиографија

1966

Римски гроб од Зајас

ЗАМ, кн. IV-V Скопје 1966, 95-97 стр.(Вера Битракова)

1967

Zlatni nakit iz helenističke nekropole kod Crvejnca

ARR, IV-V, Zagreb 1967, 383-392 str. (Vera Bitrakova)

Pretor, Prespa - kasnoantička arhitektura

АР 9, Београд 1967,118-119 стр. (Вера Битракова)

Golem Grad, Prespa - antička i srednovekovna crkva

АР 9, Београд 1967,146-147 стр. (Вера Битракова)

1970

Три епиграфски прилози

ЖА, год. XX, Скопје 1970,159-165 стр.

1973

За ковницата на Лихнид

ЖА, год. XXIII, т. 2 Скопје 1973, 295-301 стр.

1975

Старохристијански споменици во Охридско

Охрид: Завод за заштита на спомениците на културата и Народен музеј, 1975, 108 стр.; фото.; карти (посебно издание).

Еден наод од античкиот театар во Охрид

ЗАМ, кн. VI-VII, (Зборник посветен на Димче Коцо) Скопје 1975, 63-67 стр.

1978

Starokršćanski spomenici na tlu SR Makedonije

X Kongres arheologa Jugoslavije, Prilep 1976; Materijali XV, Beograd 1978, 129-137 str.

Египетски култови во Македонија

ЖА, год. XXVIII, т. 1-2, Скопје 1978, 331-337 стр.

1980

Некропола кај Делогожда - Струга 1979

Maced, acta archaeol. б, Скопје 1980, 63-68 стр.

Прилог кон античката историја на Дебарскиот крај

Историја, год. XVI, бр. 1, Скопје 1980,195-201 стр.

Prodori helenizma u Ohridski region

Materijali XVI (1978), Beograd 1980, 91-102 str.

1981

Антички култни споменици во Охридскиот регион

ЖА, год. XXXI, т. 1-2 Скопје 1981,199-213 стр.

Епископска базилика - ископуваше во северниот брод
Studies, Vol. III, T. Велес 1981,171-177 стр.

The Mosaics in Ohrid's Polyconhal Church
Macedonian Review, god. XI, Mb 3, Skopje 1981, 243-247 str.

1983

Монетите од античкиот период во збирката на Народниот музеј - Охрид
Лихнид, кн. 5, Охрид 1983, 71-82 стр.

(приказ): Иван Микулчиќ, **Старо Скопје со околните тврдини, Скопје: Македонска книга 1983**
Трета програма на Радио Скопје, 1983, бр. 14-15, 403-406 стр.

1984

Охрид
Уметничко богатство на Македонија, Скопје: Македонска книга 1984, 85-95 стр.

(приказ): **Древните фортификациони системи во Југославија**
Трета Програма на Радио Скопје, 1984, бр. 20, 294-297 стр.

(приказ): **The Ancient Town of Skopje and its surrounding Fortresses by Dr. Ivan Mikulchieh.**
Ed. Makedonska kniga, Skopje 1983

Macedonian Review, god. XIV, № 3, Skopje 1984, 338-340 str.

1985

Споменици од предисториски и антички период
Охрид, (монографија), кн. 1, дел трети, Охрид - Скопје: Институт за национална историја, 1985, 127-172 стр.

Дионис Таурос од Скопје
Историја, год. XXI, бр. 2, Скопје 1985,269-279 стр.

Le Dionysos Tauros de Skopje
ЖА, год. XXXV, т. 1-2, Скопје 1985,117-122 стр.

1986

Топографија и урбаниот развој на Лихнидос
Историја, год. XXII, бр. 2, Скопје 1986,249-265 стр.

L'architecture Paléochrétiennes dans la region d'Ohrid et de Prespa
XXXIII CCARB, Ravenna 1986, 107-120 str.

Sur un thème se trouvant dans les mosaïques paléochrétiennes de la RS de Macédoine
XXXIII CCARB, Ravenna 1986, 121-134 str.

1987

Споменици од хеленистичкиот период во СР Македонија
/ Вера Битракова Грозданова .- Скопје: Филозофски факултет - одделение за научна дејност на Н.Н.С.Г за историја на уметноста со археологија, 1987, 224 стр.; 50 таб . - (Дисертација, Посебни изданија, кн. 3)

1988

Археолошки истражувања во Преспа во 1967/68 година
Maced, acta archaeol. 9, Скопје 1988,187-202 стр.

Ископување на Голем Град во 1980 год.
Maced, acta archaeol. 9, Скопје 1988, 203-210 стр.

Прилог за Via Egnatia на делницата Lychnidos - Pons Servilii
Лихнид, кн. 6, Охрид 1988, 37-52 стр.

Stobi and Heraclea

во: Yugoslavia, Sarajevo: Svjetlost, 1988, 74-[77] str.

Stobi and Heraclea

Во: Yugoslawien: Landschaft und kultur: 420 fotos in farbe, Sarajevo: Svjetlost, 1988, 74-[77] str

1989

Дупка / Кратово, доцнохеленистичка гробница

АР 28 (1987), Ljubljana 1989, 81-82 стр.

Св. Илија / Делагожда, доцноархајска, хеленистичка, римска, доцноантичка и раносредновековна некропола

АР 28 (1987), Ljubljana 1989, 87-88 стр.

Ископување на Голем Град од 1981-1986 год.

Maced, acta archaeol. 10 (1985-86), Скопје 1988, 101-133 стр.

Базилика во Октиси

Лихнид, кн. 7, Охрид 1989, 23-25 стр.

Ранохристијанската сакрална архитектура во Преспа

Лихнид, кн. 7, Охрид 1989, 29-33 стр. (В. Битракова Грозданова, Б. Пупалески)

1990

За гробот број 3 од Требенишко Кале

Maced, acta archaeol. 11 (1987-89), Скопје 1988, 119-126 стр.

Крами - Преспа, 1989 година

Maced, acta archaeol. 11 (1987-89), Скопје 1988, 127-133 стр.

Les caractéristiques de la céramique hellénistique de la région d’Ohrid et de Prespa

B’ Synantistis gia tin Ellinistiki keramiki, (Rodos 1989) Athena 1990, 66-73 str.

1991

За стелата од Сирково

Maced, acta archaeol. 12 (1990-91), Скопје 1991, 201-209 стр. (В. Битракова Грозданова, Д. Дакиќ)

Ликовните претстави на Кибела од Варош и нејзиниот култ во Македонија

V Собир за антички студии,ЖА, 9 (посебно издание), Скопје 1991, 162-168 стр.

Le development urbain de Lychnidos et ses rapports avec les villes du Sud-ouest des Balkans

Во: (Шести) VI меѓународен конгрес за проучување на Југоисточна Европа (Софија 1989), Скопје 1991,159-166 стр.

(приказ): Nenad Cambi, Antički portret u Hrvatskoj, Zagreb 1991;

Maced, acta archaeol. 12, Скопје 1991,274-277 стр.

1992

Prilog o religiji i umjetnosti u Peoniji

ЖА, год. XLI-XLII, Т. 1-2, Скопје 1992, 64-75 стр.

1993

La nécropole antique de Delagozda et la chronologie.

Ancient Macedonia, Fifth International symposium, Vol. V/I, Thessalonikie 1993, 167-177 str.

1994

Хеленистички период

Археолошка карта на Република Македонија, Том. 1, Скопје: МАНУ, Музеј на Македонија - Археолошки оддел, 1994, 95-111 стр.

La céramique de la maison Mb 2 de Golem Grad

G' Synantisi dia tin Ellinistiki keramiki, Thessaloniki 1994, 218-222 str.

Via Egnatia помеѓу Lychnidos и Pons Servilii

Историја, год. XXX, Скопје 1994, 19-28 стр.

1995

Мозаиците во Охридскиот регион и врските со Медитеранот

Историја на културата на Македонија, Кн. 2, Скопје: МАНУ, 1995, 67-80 стр.

За карактеристиките на хеленистичката керамика во регионот на Охрид и Преспа

Зборник, н.с. бр. 1 - археологија, Скопје 1995, 123-138 стр.

Материјалните докази и миграциите во Охридско-Преспанскиот регион во антиката

ЖА, год. XLV, т. 1-2, Скопје 1995, 53-60 стр.

Les relations entre les mosaïques des basiliques d'Ohrid de l'Epire et de la Macédoine

Во: Early Christianity and Albania, Tirana 1995 (во печат).

1996

За верувањата во антиката по долината на Вардар

Историја на културата на Македонија, Кн. 4, Скопје: МАНУ 1996, 119-127 стр.

Le tumulus de Delagozda (région d' Ohrid)

РАСТ 48, Louvaine-la Neuve: Bixelle, 1996 (во печат)

1997

Антички накит во Македонија: VI век пр. н.е. - VI век н.е.

/ Вера Битракова Грозданова, Владо Маленко Скопје: НИП „Гурѓа“, 1997.- 64 стр. (Независни изданија, коло 2; Ликовна уметност, кн. 1).

Notes sur les rélatios entre la Pêonie et la Thrace,

7th International congress of Thracology, The Thracian World at the Crossroads of civilizations I, Buchurest: Institut Roman Tracologie 1997, 362-373 str.

Lychnidos dans la haute antiquité: (Nouvelles preuves archéologiques)

ЖА, год. XLVII, т. 1-2, Скопје 1997, 19-28 стр. (Vera Bitrakova Grozdanova, Pasko Kuzman)

Врските меѓу мозаиците од Охрид, Епир и Македонија

Пелагонитиса 3-4, Битола 1997, 73-82 стр.

Contribution à l'étude de la céramique hellénistique locale en Dassarétie

D-Synantisi gia tin Ellinistiki keramiki, Mytilini 1994, Athena: Arheološko društvo na Grcija 1997, 117-122 str; 447-450 str.

Les bols à reliefs de la région d'Ohrid

E' Synantisi gia tin Ellinistiki keramiki,

Krit 1997, (Athena 2000)

1998

Lychnidos во раната антика / Lyhnidus in the early Antiquity

МН, год. III, бр. 8, Скопје 1998, 3-16 стр. (Вера Битракова Грозданова, Паско Кузман)

La basilique d'Oktisi et la mosaïques de la région d'Ohrid

XIII CI AC, (Split 1994) Citta de! Vaticano, Pontificio institute) di Archeologia Cristiana - Roma; Arheoloiki Muzej - Split 1998, 129-140 str.

1999

Римско Стоби и Еврејската заедница

Меѓународен симпозиум за Евреите во Македонија и на Балканот, Религија и уметност во антиката во Македонија, Скопје: Филозофски факултет 1999, 286-302 стр.

La voie Egnatienne entre Lychnidos et Pons- Servilii les nouvelles preuves archéologiques
Ancient Macedonia Vol. II, Thessaloniki: Institute for Balcan Studies, 1999, 153-165 str.

Религијата и уметноста во антиката во Македонија
МАКЕДОНИЈА, прашања од историјата и културата. Скопје: МАНУ 1999, 149-159 стр.

(приказ): **Josip Brunšmid, Natpisi i novae grčkih gradova u Dalmaciji, Split, 1998**
Maced, acta archaeol, бр. 15 (1996-1997), Скопје 1999, 424-425 стр.

Lychnidos во раната антика (нови археолошки докази)
Историја, год. XXXIV-XXXV, бр. 1-4 (1998-99), 1999, 97-112 стр. (Вера Битракова-Грозданова, Паско Кузман).

Религија и уметност во антиката во Македонија = Religion et art dans l'antiquité en Macédoine
/ Вера Битракова-Грозданова.- Скопје: Македонска цивилизација; Филозофски факултет: Институт за историја на уметноста со археологија 1999 .- 324 стр.: илустр. .- (Editio Monumenta Macedoniae, Libre IV).

2000

Топографијата и урбаниот развој на Лихнидос
Историја на културата на Македонија, кн. 9, Скопје 2000, 7-14 стр.

Старохристијански споменици во Охридско. Поликонхална црква
Историја на културата на Македонија, кн. 9, Скопје 2000, 35-44 стр.

Кашалошки единици:

1996

во: **Археолошка карта на Република Македонија,**
Том. 2, Скопје: МАНУ, Музеј на Македонија - Археолошки оддел, 1996.